

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI

1770, 18.

AN

DONATIO
REMVNERATORIA VLTRA D. SO-
LIDOS INSINVANDA SIT

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITER. DVISBVRG.

SOCIO

IN AVDITORIO PETRINO

DIE XXI. SEPTEMBR. ANNO MDCCCLXX.

DEFENDET

ALBERTVS GVILHELMVS AVG. BECKER

ROSLA THVRING.

LIPSIAE

LITERIS RVMPFIIS.

1788

AN
DONATIO
REMUNERATORIA ULTRA D. SOLIDOS
INSINUANDA SIT.

§. I.

Cum in liberalitate conferenda causa non requiratur, donatio vera erit, si quid in alterum confertur ex liberalitate nullo iure cogente, seu nulla causa requirente in liberalitatem. Perinde ergo erit, an liberalem animum per dationem quis alteri exhibuerit, cum causam habuerit suae liberalitatis, an vero causa aliqua defuerit suae dationis. Quod vero interdum contingat, ut quis donet alteri, motus aliqua causa, interdum vero ex liberali tantum animi adfectu; hinc Dd. aliam donationem *simplicem*, aliam *remuneratoriam* dixerunt. Non inquiram, an haec diuisio absoluta sit, posset magis probari, plures

A 2

species

species donationum fore, quae ad remuneratorias proprie referri nequeunt, neque tamen ad simplices referantur. Sed de sola remuneratoria nobis agendum erit.

§. II.

Remuneratoriam dicunt, eam liberalitatem, quam propter bene merita nobis praestita in merentem conferimus: eamque deprehendunt remuneratoriam largitionem apud PAPINIANVM in *L. 27. ff. de donat.* et PAULVM in *L. 34. §. 1. ff. cod.* Qualia vero merita ad remuneratoriam requiruntur. BOEHMERVS in *Pandect. L. XXXIX. Tit. V §. 18.* definiuit. *Requirit ea, quae praestatione pecuniaria alias exaequari soleant merita, haud vero vulgaria officia admittenda censet.* Quod si itaque liberalitate nostra compensamus alteri singularia illa officia nobis praestita, quibus nostram gratitudinis significationem per liberalitatem collatam promeritus est, iura quoque hanc liberalitatem diuersam esse voluerunt, ab ea donatione, ad quam conferendam nullis meritis praestitis incitatur. Notat GYPHANIUS in *Lectur. Alorph. ad Tit Digest. de donat. p. 168.* Glossatores, qui de remuneratoria donatione tractant. Ait: *Glossographi de REMUNERATORIA DONATIONE late et valde confuse suo more agunt et pleraque adferunt, non legibus aut rationibus, sed opinionibus tantum et allegationibus barbaricis confirmata.* Sed nondum constitui iudicium, an ipse Gyphanius ab hac Glossographis facta imputatione immunis pronounciari possit. Sed hoc deinde forsan agamus.

§. III.

Cum ab antiquioris et liberae reipublicae temporibus scilicet a *lege Cincia* vsque ad imperium Iustiniani legisla-

gislatores donationum curam habuerint, vt docuit BRVM-
MERSVS in elegantissimo *commentario ad Legem Cinciam*,
quem non transcribo, neque Imperator Iustinianus inta-
ctam hanc reliquit materiam, potius ipsemet ciuium bo-
nis et eorum frugaliori conseruationi prospexit accuratius,
cum in *L. 33. et 36. C. de donationib.* constitueret, vt dona-
tiones, quae summam D. Solidorum excederent insinuen-
tur, atque si insinuatae haud sint, ad eam tantum lege de-
finitam summam valeant. Haec nota satis! Sed haec
ipsa Iustiniani Iuris dispositio causam dedit controuersiae:
*An et remuneratoria donatio, si quingentos solidos excedat, insi-
nuatione egeat, atque si insinuata haud sit, ad legitimam tan-
tum quantitatem valeat.*

§. IV.

Communem si sequi velimus sententiam, nihil cer-
tius atque constantius adferendum foret, quam ea opinio,
qua necessitatem negemus insinuationis. Catalogum scri-
berem, si omnium nomina, qui vnanimi consensu adfir-
mant, remuneratoriam donationem valere absque insi-
nuatione facta, adscribere placeret. Satis sit, quosdam
appellare, quo eorum argumenta examinare queamus.
Ipse, quem supra nominauimus GYPHANIUS in *Lectur.*
Altorph. c. 1 inter singularia remuneratoriae donationis
refert quoque immunitatem ab insinuatione. Franc.
HOTMANN in *Consl. LXXII. n. 24.* ita scribit: *Donatio*
ista inter Nicolaum et Guidonem est remuneratoria et recipro-
ca: remuneratoria autem donatio insinuatione non indiget. p.
Aurb. Eo decursum. C. de donat ante nupt. et L. vlt. ad prin-
cip. C. de iur. dot. Eo accedit auctoritas Io. Fabri, magni et
Iurisconsulti et Pragmatici, qui in L. i. C. de inoffic. donat.
ita scribit: Quod si duo dederunt ad inuicem bona sua, videli-
cet praemoriens superflui, videtur magis venditio quam dona-

rio, ad instar illius, qui vendidit iactum reiis. quam Fabri
sententiam laudat et probat Guid. Papa in singul. 878. Ac-
cedit praeterea autoritas Barthol. Socini in Consil. 86. n. 9. et
10. Vol. 1. Neque dissentit omnino BACHOVIVS ad
Treutlerum Vol. II. disp. XIX. Thes. 2. lit. A. quamvis si
eam rationem, qua Treutlerum corrigit et reprehendit,
accurate perspicimus, ipse ambiguus quodammodo vi-
deatur. Sed quid iuvat adscribere autoritates, cum iis
pugnandum non sit. Magis ergo probationes ex LL.
videamus.

§. V.

Prouocant omnes ad *L. ult. C. de iur. dot.* Statuerat
in h. c. Imperator Iustinianus de dotibus pro mulieri-
bus datis siue a matribus, siue a cognatis, siue ab extra-
neis, h. e. ab iis, quibus dotandi nulla necessitas, et cum
iuris ambages recensuisset pergit: *Sancimus itaque in om-
nibus huiusmodi casibus nullis monumentis rem indigere, sed in
omni persona ratas esse huiusmodi donationes: et mulierem
ipsam dotem suam habere (cum fortuitus casus hoc lucrum ei
addiderit) et firmiter hoc apud eam permanere, nisi ipse, qui
ab initio dotem dedit, sibi dari in huiusmodi casum stipulatus
sit. caet.* Dein de ante nuptias donatione pergit et quae
prius de fortuito casu lucro acquirendo statuerat, ad
eandem applicat. Sed sane hic Oedipo opus, qui ex hoc
capite largitionem remuneratoriam interpretando exhi-
beat. Et quem fugit dotium causas semper fauorabiles
fuisse, vt ab donata dote aduentitia illa ad donationes
remuneratorias haud argumentum duci possit. Et quid
probabunt verba: *Simili quoque modo, si quis extraneorum
(id est, qui eum, pro quo dat, non in potestate habet) pro alio ante
nuptias donationem nupturae mulieri dederit, et NECESSA-
RIA MONUMENTA ADHIBVERIT, CVM EXCEDAT
SYM-*

SVMAM LEGITIMAM DONATIO. caet. Haec sane, magis probabunt contrarium, scil. insinuandam fore, si summam D. Solidorum excedat. Ergo ex hac lege plaine nihil probatur de immunitate ab insinuatione, quam ex communi opinione remuneratoriae donationi tribuunt. Neque intentio quidem Imperatoris est immunitatem donationi scribere, sed de lucro nuptiali mulieri conferuando, ne indotata postea efficiatur.

§. VI.

Neque maioris ponderis erit probatio ex *Auib. Ea decursum. C. de donat. antenupt.* Constat enim, Authenticas illas probare, si cum Authentico suo conspirent. Iam cum illa desumpta sit ex *NOVELLA CXIX. cap. i.* ipsum magis ad scribamus caput, quo rectius iudicare queamus, an ad praesentem quaestionem probatio faciat. Ita ipsa Nouella: *Sponsalitiã largitionem contractum specialem esse, et iudicari, et non ALIIS DONATIONIBVS eam commenerari, per praesentem sancimus legem, quoniam pro ea aequalitas dotis offertur. Siue igitur fiat sub gestis monumentorum eius insinuatio, siue etiam non: iubemus eam per omnia suum robur habere, tam apud mulierem, quam apud virum, siue ab ipso viro, siue ab altero aliquo mulieri detur seu conscribatur, vel in viri personam donatio fiat, quatenus ipsas res in nuptialem donationem conscribat. et hoc valere praecipimus cuiuscunque sit donatio quantitatis; vel si non (sicut dictum est) insinuetur.* Nihil hic de remuneratoria donatione exempta ab insinuandi necessitate. Si etiam sponsalitiã largitionem ad remuneratoriã referre velimus, tamen philosophi docuere a specie ad genus et ad diuersã speciem argumentum duci haud posse. Cum enim in fauorem coniugum immunem pronunciet Imperator donationem propter nuptias ab insinuandi necessitate, ergo sit immunis

quoque omnis remuneratoria donatio? Sane nemo praeter Glossatorem ita iudicabit.

§. VII.

Aliud argumentum GYPHANIUS *cit. loc.* adducit ex *L. 34. §. 1. ff. de donat.* Scripserat PAVLVS: *Si quis aliquem a larrunculis vel hostibus eripuit, et aliquid pro eo accipiat: haec donatio irreuocabilis est, non merces eximii laboris appellanda est: quod contemplationis salutis certo modo aestimari non placuit.* Quicquid etiam Gyphanius disputet, tamen nunquam probabit ex hac lege donationem remuneratoriam immunem esse ab insinuatione. Sicut lex ipsa nihil de immodica donatione dicit, neque ex fragmentis in *Recept. Sent. L. V. Tit. XI. §. vi.* emendanda, ita nunquam recte concludi potest, dato etiam hoc, immodicam donationem remuneratoriam reuocari non posse ex iusta causa ingratitude, eandem si ultra summam quingentorum solidorum, non egere insinuatione. Paulus enim sine dubio tempore Alexandri seueri nondum cogitauerat de necessitate insinuationis post ea tempora inuentae et sancitae.

§. VIII.

Quae cum ita sint, procliuior sim necesse est in eam opinionem, ut hanc in remuneratoria donatione negem exemptionem a necessitate insinuandi, si modum excedat, vel quod desit iusta legis auctoritas, cum potius verba *L. 36. §. 3. C. de donat.* Caeteris etiam donationibus, quae gestis interuentibus minime sunt insinuatae, SINE ALIQUA DISTINCTIONE vsque ad quingentos solidos valituris, caet. suadeant contrarium. Praeterea cum insinuatio introducta videatur, ne immodicis largitionibus donantes semet ipsos spolient, quis in remuneratoria negabit excessus liberalitatis. Et cum remuneratoria bene merita exigat, eaque probanda cum facti sunt, si summam excedat, insinuandi necessitatem haec ipsa probatio suadebit.

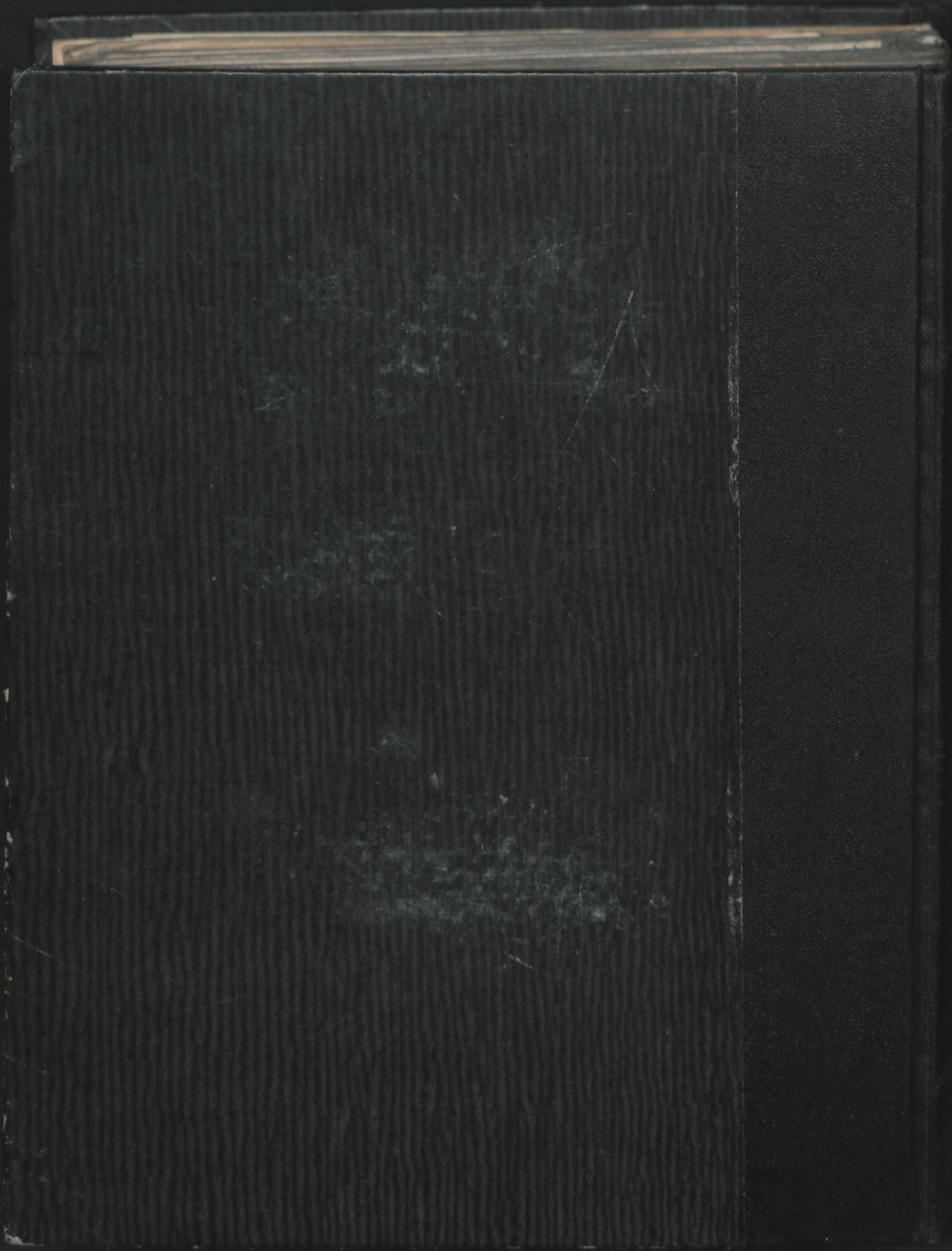
T A N T V M.

VD18

ULB Halle
007 208 200

3

8828

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI

1770, 18.

AN

DONATIO
REMVNERATORIA VLTRA D. SO-
LIDOS INSINVANDA SIT

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITER. DVISVVRG.

SOCIO

IN AVDITORIO PETRINO

DIE XXI. SEPTEMBR. ANNO CIOIOCCCLXX.

DEFENDET

ALBERTVS GVILHELMVS AVG. BECKER

ROSLA THVRING.

LIPSIAE

LITERIS RVMPFIIS.

